

Flertall for at landssvikere som har sont sin straff, bør få arbeid på like fot med andre

INSTITUTT FOR NORSK OKKUPASJONSHISTORIE

Flertallet finnes dog bare innen den kvinnelige del av befolkningen.

Knappt flertall blant Det norske Arbeiderpartis tilhengere er motstandere av forslaget.

Arbeidsdirektoratet har nettopp fremsatt sitt første «arbeidskraftbudsjett». Etter omfattende undersøkelser og kalkyler, er direktoratet kommet til den konklusjon at det vil bli mangel på arbeidskraft i flere år framover, og at landssvikere for tiden er vår største arbeidskraftreserve.

Hvorledes ser befolkningen på utsiktene til å få landssvikere på sine arbeidsplasser? Bør disse få konkurrere om arbeidsoppgavene på like vilkår med andre, eller finnes det bestemte slags arbeid de ikke bør kunne få?

Norsk Gallup Institutt har denne gang søkt å lodde folkeopinionen i denne viktige sak ved å stille noen spørsmål til et representativt utvalg av befolkningen. Det første spørsmål lød:

«Mener De at folk som er dømt for landssvik og har sont sin straff skal kunne få arbeid på like fot med andre?» Her er svarene:

Ja 55 %
Nei 39 %
Vet ikke 6 %
100 %

Som tallene viser er «vet-ikke»-prosenten denne gang meget lav, hvilket skulle tyde på at spørsmålet er av brennende interesse for hele befolkningen.

Stor majoritet blant kvinnene for å gi landssvikere samme arbeidsvilkår som andre.

Mens tilhengere og motstandere av forslaget er helt jevnsterke innen den mannlige del av befolkningen (48 % ja mot 47 % nei), er tilhengerne i stor majoritet blant kvinnene (61 % mot 31 %). Oppdelingen av svarene på alders- og inntektsgrupper viser at motstanden mot å oppta landssvikere på arbeidsplassene stiger fra de eldste til de yngste og fra de høyeste inntektsgrupper til de laveste.

Motstanden er noe mindre i landets største byer enn i andre deler av landet. Landsdelsvis er den minst i Nord-Norge og størst på Sørlandet.

Partipolitisk er det bare blant dem som stemmer med Det norske Arbeiderparti at motstanderne er sterkere enn tilhengerne. Mest stemt for å oppta landssvikere på arbeidsmarkedet på like fot med andre er Høyres og Kr. Folkepartis tilhengere.

Kommentarer

Oppfordret ble det gitt en rekke kommentarer, både av dem som svarte ja, og av dem som svarte nei på spørsmålet. Ordnet gruppevis ser disse kommentarer slik ut:

Landssvikere bør kunne få arbeid på like fot med andre:
Når de har sont sin straff, bør de likestilles med andre 32%

Bør være en selvfølge 27%
Hvis de erkjenner sine feil 10%
Ellers ville de ligge Staten til byrde 7%
De må arbeide for å leve 6%
De bør opptas i samfunnet igjen 6%
De bør få en chance 3%
Ja, men ikke alle 3%
Ingen pariakaste 2%
Vi trenger all arbeidskraft 1%
Bør med tiden likestilles 1%
Andre svar 2%
100%

Landssvikere bør ikke kunne få arbeid på like fot med andre:

Arbeid må de få, men andre må foretrekkes 25%
Forbrytelsen for stor 13%
Sårene leges ikke så fort. De må ta følgene av hva de har gjort 11%
Bare underordnede stillinger 9%
På ingen måte 4%
Må ikke komme i veien for jøssinger 4%
De straffes for mildt 3%
Landssvikere det verste som finnes. Ikke verdige til å bli likestilt .. 3%
Forbrutt seg mot landet 3%
Vanskelig å arbeide sammen med dem 3%
Ikke å stole på. Upålitelige, dårlige mennesker 3%
De må begynne forfra igjen 2%
Mange ennå ikke ferdige med nazismen 2%
Ville føle meg uvel sammen med dem 1%
Andre svar 10%
100%

Hva slags arbeid bør landssvikere ikke kunne få?

Alle de som svarte at landssvikere ikke burde kunne få arbeid på like fot med andre, ble videre spurt hva slags arbeid de ikke burde kunne få. Her er svarene:

Offentlige stillinger 41%
Ledende stillinger 35%
Tillitsvern 7%
Offentlige eller ledende stillinger 4%
Lærere 4%
Lærere, prester, politimenn, dommere 1%
Prester 1%
Militære 1%
Politiske stillinger 1%
Andre svar 6%
100%

Noen antydte også hva slags arbeid landssvikere burde settes til, nemlig: Tvangsarbeid, tungt kroppsarbeid, skogsarbeid, jordbruksarbeid, veiarbeid, «samfunnsnyttig» arbeid, gjenreisingsarbeid, arbeid som ingen andre vil ha.

World copyright Aftenposten.
Norsk Gallup Institutt A/S.

Den som hadde vært barn igjen.

Jeg leser i «Politiken» at den tyske høysjeflåtens mangfoldige tusen signalflagg og kommandoflagg med hakekors nå blir omsydd til undertøy for barna i UNRRA's leirer for «displaced persons».

Det går uvilklårlig en liten iling av glede igjennom en når en leser denne lille notisen. Det er like som en av krigens små barnslige ønskedrømmer går i oppfyllelse. Ja, for i betraktning av hva som evig og alltid har vært formålet med bleier, så kan man i sannhet si at hakekorsflaggene har fått sin riktige anvendelse.

Lykkelige barn!

TITTERN